

REFERAT IIIA - Isumaginninnermut Inunnullu Innarluutilinnut Ataatsimiititaq d. 05-12-2023

Mødedato Tirsdag d. 05. december 2023 kl. 16:00

Mødested Kommunalbestyrelsip ataatsimiittarfiani

Indholdsfortegnelse

Saqqaa.....	3
Oqaluuserisassat akuerineqarneri.....	4
Nalunaarutit.....	5
Ukiup affakkuutaartumik utoqqarnik suliassaqaqarfimmi killiffik, januaari - juuni 2023.....	6
Ukiup affakkuutaartumik Inunnut Innarluutilinnut Tarnimikkullu nappaatilinnut tunngasuni killiffis	13
Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit ataatsimiittarnerinik ataavartumik ilisimatitsisarneq.....	23
Nakorsaaneqaqarfimmit Pakkutamat nakkutilliiartorsimaneq pillugu ilisimatitsissut.....	26
Nunatsinni Nakorsaaneqaqarfimmiit Puilasunnguani nakkutilliisoqaqarneraniit malitseqaqtitsineq.....	28
Suliat assigiinngitsut aqqusaarlugit ataatsimiititamiit ilisimatitsissut 2023.....	32
Ombudsmandip Ippiarsummut nakkutilliiartornera pillugu ilisimatitsissut.....	37
Danmarkimi STU-miinnissamut akuersissut.....	39
Inunnut innarluutilinnut politikkip tamanut tusarniutiginera.....	42
Qinigaaffiup sinneranut politikikkut ataatsimiiffissat.....	46
Taasariaqartut allat.....	48
Imaqarniliap akuerineqarnera.....	49

Punkt .: Saqqaa

Ilaasortat:

Inge Olsvig Brandt (IA), formand
Lone Rosengreen Pedersen (IA), næstformand
Poul Petersen (D)
Mala Høy-Kúko (S)
Dorthe-Marie Mogensen-Fontain (S)

Beslutning

Ataatsimeeqataasut:

Inge Olsvig Brandt (IA) siulittaasoq
Lone Rosengreen Pedersen (IA) siulittaasup tullia

Attaveqaatitigut peqataasut:

Justus Hansen (D) Poul Petersen-imut sinniisuuvoq.
Mala Høy-Kúko (S)
Doris J. Jensen (S) Dorthe-Marie Mogensen-Fontain-imut sinniisuuvoq.

Ataatsimeeqataasinnaanatik nalunaartut:

Dorthe-Marie Mogensen-Fontain (S)
Poul Petersen (D)

Punkt .: Oqaluserisassat akuerineqarneri

Beslutning

Oqaluserisassat akuersissutigineqarpoq.

Punkt .: Nalunaarutit

Siulittaasumiit nalunaarutit
Ingerlatsivimmiit nalunaarutit

Beslutning

Arctic Elder Games

Arctic Elder Games sapaatip-akunnera 47-mi ingerlanneqarpoq. Ippiarsummi aamma Utoqqaat Illuanni najugallit atuisullu pissartanngorniullutik utoqqarnut naleqqussakkamik Inuit Games-imi peqataapput. Tamanna pereermat naggataarnersiorlugu Royal Greenlandimit aningaasaliiffigineqartumik nerersuartitsisoqarpoq.

Qanigisaasunik unnessiuaaqateqarneq aallartisarneqarpoq

Illoqarfinni tamani utoqqarnik suliaasaqarfimmi qanigisaasunik unnessiuaaqateqartitsinerit aallartisarneqarput. Aaqqissuussat soqutigineqarluarput ornigarneqarluarlutillu.

Utoqqarnik suliaasaqarfimmi sulisunik aqutsisunillu sungiusartitsinerit ingerlanneqarput

Utoqqarnik suliaasaqarfimmi sulisunut aqutsisunullu novembarimi utoqqarni quumik nunusinnaannginneq pillugu pingasoriartumik sungiusartinneqarput. Atortussiat pillugit ilisimasassat eqqortut innuttaasunik sullissinermut nukittorsaataapput, atortussiat qularnaatumik isumannaatumillu ataasiakkaat pisariaqartitaat qitiutillugit. Pikkorissaanermi ilaatigut eqqiluisaarneq, inuup amiata paarinissaa aamma quup aqquaatigut aseruttoornerit pinaveersaartinnissat pingaartinneqarput.

Sungiusaaneq pikkorissartitsinerlu isumaqatigiissuteqarfialugu quumik nunusinnaannginnermut atortussianik pisiortorfisat peqatigalugit, NDO Supply A/S aamma TENA-mik atortussiortut, ingerlanneqarpoq.

Utoqqarnik suliaasaqarfimmi aqutsisunut sulisunullu pikkorissartitsinerit

Utoqqarnik suliaasaqarfimmi Nuummi Paamiunilu sulisut tarnikkut ikiueqqaarneq, isumassuikatanneq aamma oqaloqatiginninnermi periaaseq pillugit pikkorissartitsinerit peqataapput. Tassunga atatillugu aqutsisut pingasut tullersortaasalu aqutsisutut ilinniagartik naammassivaat.

Tasiilami suliffeqarnermut immikkoortumut pilersaarut pillugu innuttaasunik ataatsimiititsineq

Suliffeqarnermut suliaasaqarfimmi Fagchefi ulloq 15. november Tasiilami suliffeqarnermut immikkoortoq pillugu innuttaasunik ataatsimiititsivoq. Innuttaasunik ataatsimiititsinerit Tasiilami suliffissaaleqinerup ineriartornera aammalu najukkami inuiaqatigiinnut suliaasaqartitsinerit attanneqarsinnaasut pilersinniarlugit periarfissat qitiutinneqarlutik. Peqataasut katillugit 11-upput suleqataasullu.

Nuummi innuttaasunik ataatsimiititsinissaq sapaatip-akunnerani 3-mi Paamiunilu sapaatip-akunnerani 4-mi pilersaarutaapput.

Punkt 1: Ukiup affakkuutaartumik utoqqarnik suliassaqarfimmi killiffik, januaari - juuni 2023

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ukiup affakkuutaartumik utoqqarnik suliassa qarfirmi killiffik, januaari - juuni 2023

Ilisimatitsissut

SagsID.: EMN-2023-02433

Suliffe qarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffe qarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Suliffe qarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamat inassuteqaatigaa:

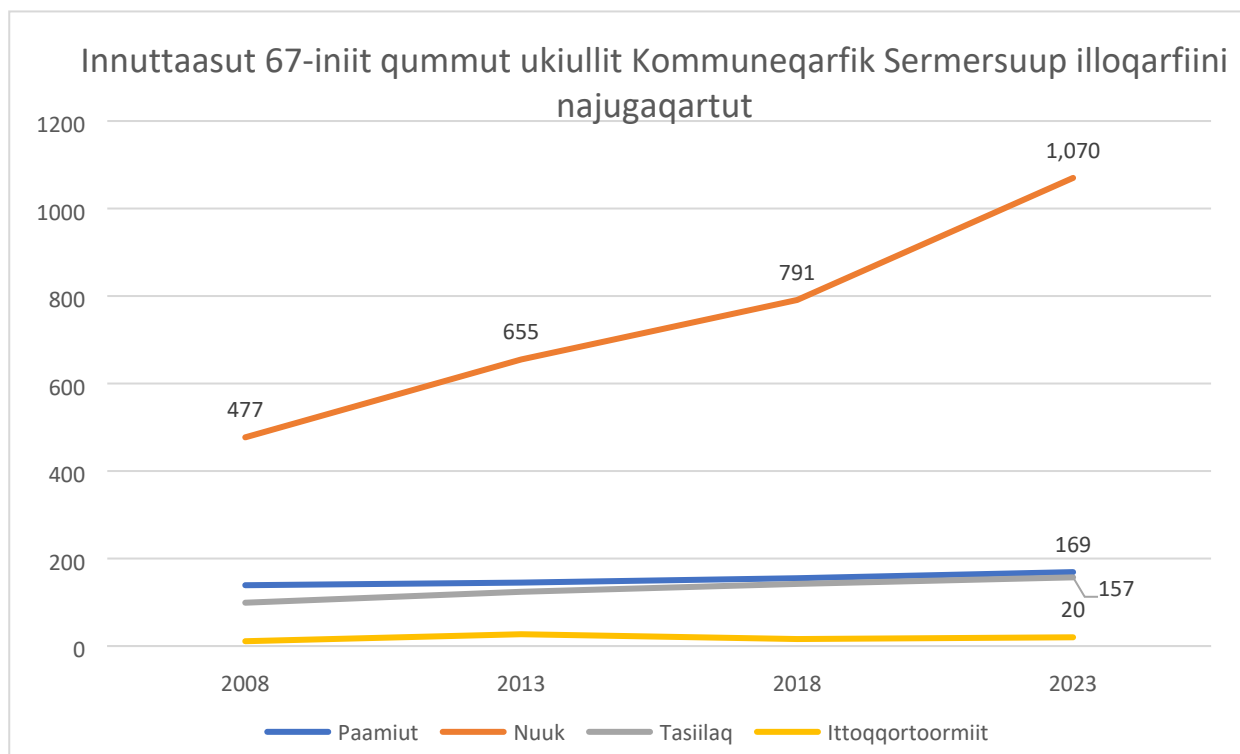
- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Ulloq 8. maaji 2023 Suliffe qarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititap suliassa qarfirmiit tamanit ataatsimiititaliani suliat nutaat pillugit ukiup affakkuutaartumik killiffissiuissarnissaq akueraa. Killiffissiuineq una Utoqqarnut tunngasuni Suliassa qarfirmiit siulliuvoq januaarimiit - juuni 2023-mut atuuttoq.

Najugaqariaatsip ineriartornera

Kommune qarfik Sermersuup innuttaasuisa 6%-ii 67-it sinnerlugit ukioqarput, taakkua 74%-ii Nuummi najugaqarlutik. Ukiut qulit ingerlaneranni utoqqaat amerlassusaat 49%-imik qaffariaateqarpoq ukiunilu tulluuttuni amerliartornerup ingerlaannarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Takussutissaq 1: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, jan 2023

Utoqqarnut angerlarsimaffiit utaqqiissaasumillu najugaqarnerit killiffii

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik innuttaasunik utoqqarnik tulleriissaarisarpoq najugaqarfittut neqeroorutitut makkununga:

- Utoqqaat illuat
- Utoqqaat Najugaqatigiiffiat
- Oqilisaassineq
- Inissiat utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkat

Kommune ataasiakkaanik utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkanik pigisaqarpoq, sinnerilu Inissiatileqatigiiffik Iserit A/S suleqatigalugu tunniunneqartarput. Utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkat inissiat tassaakkajuttarput aqqusinermit tummeraqaangitsut imaluunniit tummeraqarpianngitsut init, ilui innuttaasunut utoqqarnut innarluutilinnulluunniit tulluussagaangitsut (matut silittut, matut alloriusaqaangitsut, siniffinnut paaqqutarinniffinnut inissallit ilaalu ilanngullugit).

Inissat najugaqartullu amerlassusii

Illoqarfik/najugaqarfissanik neqeroorutit	Utoqqaat illuini / najugaqatigiiffiini inissat amerlassusiligaaneri	Utoqqaat illuini / najugaqatigiiffiini najugallit	Oqilisaassineq	Inissiat utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkat
Nuuk	65	66	14	275
Paamiut	22	20	2	20
Tasiilaq	10	18	-	6
Qeqertarsuatsiaat	10	4	1	2
Ittoqqortoormiit	7	7	-	2
Katillugit	118	115	17	305

Takussutissaq 2: Utoqqarnik sulissaqarfimmi tulleriissaarisartut, juuni 2023

Utaqqisut allattorsimaffii

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup inissianut utaqqisut allattorsimaffiat pillugu ammasuunissaq kissaatigaa. Utoqqarnik sulissaqarfimmi tulleriissaarisartut utaqqisut allattorsimaffianik iluarsaassivoq tamannalu tunngavigalugu sullissinermi piffissaq sivikinnerulerpoq.

Utaqqisut allattorsimaffiat inuttaasullu amerlassutsimikkut katitigaanerisa allanngoriartorerat Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup pilersaarusionerani ilaatigullu illuliassanik sanaartugassanillu pisariaqartitsinermut tunngatillugu sulinerani ilaapput. Maannakkut kommunip pigisaaniit amerlanerusunik utoqqaat illuini inissanik aamma utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkanik inissianik pisariaqartitsisoqarpoq.

Utaqqisut allattorsimaffiat innuttaasunut utoqqarnut kommunip najugaqarfissatut neqeroorutaanut tulleriissaarinermi innersuunneqarsimasunut tunngassuteqarpoq. Innuttaasut ilai oqilisaavimmiittut utoqqaat illuanut utaqqisut allattorsimaffianiippat.

Utaqqisunut allattorsimaffik atuuttoq

Illoqarfik/najugaqarfissanik neqeroorutit	Utoqqaat illui/najugaqatigiiffii	Oqilisaassineq	Inissiat utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkat
Nuuk	15	1	54
Paamiut	0	0	8
Tasiilaq	7	-	6
Qeqertarsuatsiaat	0	-	0
Ittoqqortoormiit	2	-	0
Katillugit	24	1	68

Takussutissaq 3: Utoqqarnik suliassaqarfimmi tulleriissaarisartut, 17.07.23

Ikorsiissutit utoqqaat illui aamma inissiat utoqqarnut innarluutilinnullu naleqqussakkat pillugit annertunerusumik paasissutissanut innersuunneqarpoq suliat pitsaassusissaasa allaaserineri 2023.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq

Kommuneqarfik Sermersooq angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisuuvoq, innuttaasut sapinngisamik namminneq sivisunerpaamik angerlarsimaffimminiinnissaat ikorfartorusullugu kiisalu innuttaasut sapinngisartik malillugu sivisunerpaamik sammisassaqaarsinnaanerat qulakkeerniarlugu. Tamanna Kommuneqarfik Sermersuup utoqqaat pillugit politikiani pingaarnertut anguniagaavoq.

Utoqqaat ilaatigut eqqiluisaarnermut, nerisassanut, pisiniarnermut ilaalu ilanngullugit ikiorneqarnissamut tulleriissaarneqarsinnaapput. Ikorsiissutinik paasissutissat sukumiinerusut suliat pitsaassusissaasa allaaserineri 2023 innersuussutigineqarpoq.

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut tunngasut ataavartumik pitsanngorsaaffigai, ilaatigut ilinniartitaaneq pitsaanerusoq aamma sulisunik ilinniartitsineq, suliffissanik pilersaarusiortarneq pitsaanerusoq aamma napparsimalluni sulinngitsoortarnerit ikilisinneqarnissaannik aallussaqaarnikkut. Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut utaqqisoqanngilaq.

Angerlarsimaffimmi peqqissaasunik suleqatiginninnerup annertusinera

Peqqinnissaqarfimmik suleqateqarnerup pitsanngorsarnissaanut peqatigitillugulu utoqqaat angerlarsimaffimmini innuk ikinnerusunik pitsaanerusumik sullinneqarnissaanik neqerooruteqarnissaq pillugu angerlarsimaffimmi angerlarsimaffimmi ikiortit peqqissaasut suliassaasa ilaat tigussavaat. Aasap kingorna angerlarsimaffimmi peqqissaasut angerlarsimaffimmi ikiortinut ilitsersuineq aallartissavaat kinguninngualu suliassanik tigusineq pissaaq.

Illoqarfik (nunaqarfiit ilanngullugit)	Angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqartut
Nuuk	213
Paamiut	47
Tasiilaq	47
Ittoqqortoormiit	12
Katillugit	319

Takussutissaq 4: Utoqqarnik suliassaqarfimmi tulleriissaarisartut, 17.07.23

Puigortunngortut pillugit ataqatigiissaarisartunit killiffik

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi puigortortunut ataqatigiissaarisut marlunnik amerlassusiligaapput taakkua innuttaasunut puiguttortunut puiguttormermillu ersiutilinnut kiisalu qanigisaasunut siunnersuinissaq suliassaraat. Maannakkorpiaq Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi puigortortunut ataqatigiissaarisoqanngilaq, 1. juuli 2023 aallarnerfigalugu atorfiup kingulliup inuttaarunneraniit atorfinitsitsinissaq periarfissaasimangimmat.

Puigortunngornerup suussuserneqarnera nakorsamit pissaaq. Arlalinnik innuttaasoqarpoq puigortunngornermut ersiutilinnik sulili suussusersineqanngitsunik siunnersorneqarnissamut neqeroofigineqartunik. Taakku aamma takussutissiami ataaniittumi ersipput, puiguttortunut ataqatigiissaarisumik suliarineqartartumi:

Puigortunngortunik naatsorsuineq* juuni-23	Nuuk	Qeqertarsuatsiaat	Paamiut	Tasiilaq	Ittoqqortoormiit	Katillugit
Innuttaasut suussusersisamik puigortunngortut						
Utoqqaat illuini / najugaqatigiiffiini najugaqartut	47	2	11	2	1	63
Qasuersaartinneqartut	2					2
Angerlarsimaffimmini najugaqartut	18	2	2		6	28
Najugaqatigiiffimmiittut	3			1		4
Angerlarsimaffeqanngitsut	7					7
Katillugit	77	4	13	3	7	104
Innuttaasut puiguttormermit ersiutillit - suussusersineqanngitsumik						
Utoqqaat angerlarsimaffiini/najugaqatigiiffiini najugaqartut amerlassusaat	2		6	7	2	17
Angerlarsimaffimmini najugaqartut	77		4	13		94

Katillugit	79	0	10	20	2	111
-------------------	-----------	----------	-----------	-----------	----------	------------

Takussutissaq 5: Puiguttortunut ataqatigiissaarisooq, juuni 2023

*Innuttaasut 67-it inorlugit ukiullit ilaatinneqarput

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangiinerit Ombudsmandimillu oqaaseqaatit

Ukiup 2023-p affaani siullermi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangiisoqanngilaq imaluunniit Ombudsmandimiit oqaaseqaateqartoqanngilaq.

Fagchefimit oqaaseqaatit

Missingersuutit pillugit isumaqatigiisummit aningaasat

2023-mut missingersuutit pillugit isumaqatigiisummut atatillugu utoqqarnik puiguttortunillu suliassaqarfimmut 4 mio. koruuninik immikkut nuussisoqarpoq, kingorna Utoqqaat illuanut inuussutissalerinnermi ikiortimut, isumaginninnermut teknologiimik atortorissaarutinut, sulisut ilinniartinneqarnerannut kalaaliminernullu atorineqassasut Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamit aalajangerneqarpoq.

Inuussutissalerinnermi ikiortimik atorfinitsitsineq suli iluatsinngilaq, arlaleriarlugu allagarsiissutigineqareeraluartoq.

Isumaginninnermut teknologiimik atortorissaarutit

Nuummi utoqqaat illuinut ikioqqulluni kalerrisaarutinik, saassutsinnermi kalerrisaarutinik puiguttortunullu kalerrisaarutinik neqeroortitsisoqalerpoq. Taassuma saniatigut Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik kalerrisaarutit pillugit upalungaarsimasunik suleqateqalerpoq.

Nakorsaatinik passussinnermut pikkorissarneq

Ukiup ingerlanerani angerlarsimaffimmi ikiortini utoqqaat illuinilu sulisut ilinniarsimasut ilinniarsimanngitsullu illup avataaniit siunnersortimit peqqissaasumillu piginnaanngorsarneqassapput. Nakorsaatinik passussinnermik, timikkut tarnikkullu nappaatinik, anniaatinik, nappaatinik katsorsaaneramik kiisalu suliatigut tulluusimaaruteqarnermik utoqqarnillu sullissinnermi pitsaassusermik ilinniartitsineq imaqaassaaq. Taassuma saniatigut utoqqaat illuani suliffimmi avatangiiseq ukkatarineqassaaq.

Immikkut sammisaqarneq aamma aqutsisut oqalliffiat

Utoqqarni paaqqutarinninnermi sulisut suliffimmi unneqqarinnerq pillugu immikkut sammisaqarnermi peqataapput kiisalu isumaginninnermi qasoqqaneq, uippakajaarneq imminullu isumaginnermi pikkorissarlutik.

Aqutsisut akornanni pitsaanerusermik suleqatigiinnissaq pillugu aqutsisut immikkut sammisaqarput, tamanna aqutsisut ataatsimeeqatigiittarfianik pilersitsinnermik kinguneqarpoq tassani aqutsisut qaammatit tamaasa suliatigut siunersioqatigiinneq utoqqarnillu suliassaqarfimmi ataatsimut anguniagaqarnissaq pillugu ataatsimiittarput.

Digitalikkut piginnaanngorsaqqiinnermi angerlarsimaffimmi sungiusarneq

Ukiup Utoqqarnik Suliassaqarfiup aamma Innarluutilinnut Tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortortaqarfiup pillorissaasut aamma timimik sungiusaasut suleqatigiit angerlarsimaffimmi ikiortit suleqatigalugit angerlarsimaffimmi paaqqutarinninnermik piginnaanngorsaqqiineq digitalikkut atuutilersissavaat. Utoqqaat piginnaanerulernissaannut imminnut ikiorsinnaanerunissaannut ungasinneruserorlu eqqarsaatigalugu angerlarsimaffimmi ikiortinik pisariaqartitsinerup annikinnerulernissaa siunertaavoq.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Siunertat Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq aamma Utoqqaat, Utoqqarnik Suliassaqarfiup akisussaaffianiipput.

Siunertaq	Ukiumut missingersuutit (iluarsisat) 2023	Atuineq 2023
Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq	16.960.964 kr.	7.067.054 kr.
Utoqqaat	124.955.968 kr.	52.132.267 kr.
Tamakkerlugit	141.918.955 kr.	59.201.344 kr.

Takussutissaq 6: Utoqqarnik suliassaqarfiimmi missingersuutit atuinerlu januaari- maaji 2023

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppernarsaatillit

- Utoqqarnik paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11 ulloq 30. oktober 1998-imeersoq.
- Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 32, 26. juli 1994-imeersoq
- 2021-2025-mut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut
- Kommuneqarfik Sermersuup Utoqqaat pillugit politikkaa 2016-2026
- Kommuneqarfik Sermersuumi utoqqaat pillugit immikkoortumut pilersaarut
- Utoqqarnik suliassaqarfiimmi suliat pitsaassusissaannik allaaserisat 2023

Ilanngussat

Soqanngilaq.

Punkt 2: Ukiup affakkuutaartumik Inunnut Innarluutilinnut Tarnimikkullu nappaatilinnut tunngasuni killiffissiuineq

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ukiup affakkuutaartumik Inunnut Innarluutilinnut Tarnimikkullu nappaatilinnut tunngasuni killiffissiuineq

Aprili - septembari 2023

Ilisimatitsissut

SagsID.: EMN-2023-03139

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigaa:

- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliamik saqqummiineq

Ulloq 8. maaji 2023 Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititap suliassaqaarfinit tamanit ataatsimiititani suliat nutaat pillugit ukiup affakkuutaartumik killiffissiuisarnissaq akuersissutigaa. Killiffissiuineq una Inunnik innarluutilinnik tarnimikkullu nappaatilinnik suliassaqaarfimmit siulliuvoq aprilimiit - juuni 2023-mut atuuttoq.

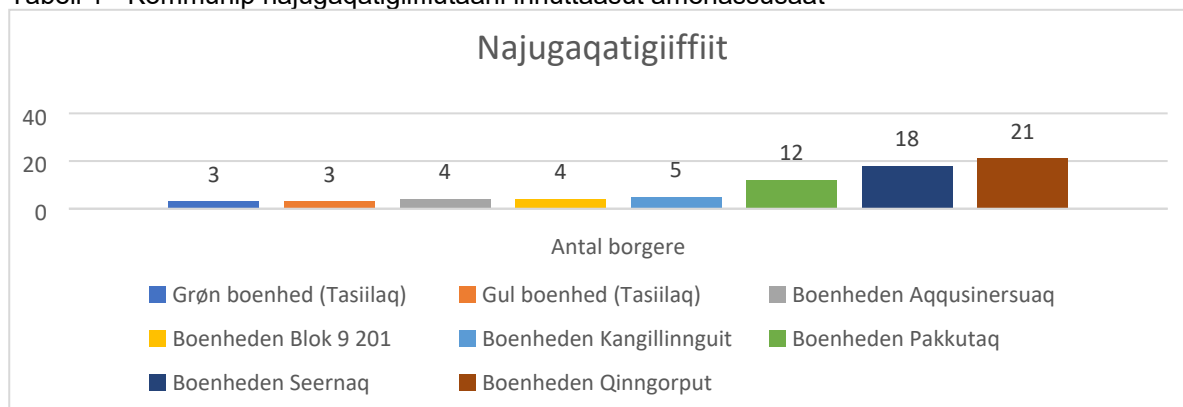
Kommunimi najugaqatigiiffiit aamma najugaqatigiiffiit ataatsimoorussat

Innuttaasut ikorfartorneqarnissamik isumassorneqarnissamillu aamma ataatsimooruniikkusuttut najugaqatigiiffii ataatsimoorussat Kommuneqarfik Sermersuumit ingerlanneqarput. Taakkunani innuttaasut ullorornerani ualiartorneranilu nalinginnaasumik ikorfartorneqarput. Kommunimi najugaqatigiiffiit innuttaasunit ulloq unnuarlu paaqqutarineqarnissamik ikorfartorneqarnissamillu pisariaqartitsisunit atorneqartarput.

Neqeroorutaasuni marlunni pineqartuni siunertarineqarpoq innuttaasut ataasiakkaat sapinngisamik namminersorlutik inuuneqarnissaat kiisalu inuunermik atugarisaannik periarfissanik pitsanngorsaannissaq. Piginnaasanik ineriartortitsinikkut aamma innuttaasut sammisaqartinneqarnerisa aqutsisunit tapersersorneqarnerisigut suliassaqaarfiup pitsaassuseqarluarnissaa anguniarlugu ataavartumik Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmiit sulissutigineqarpoq.

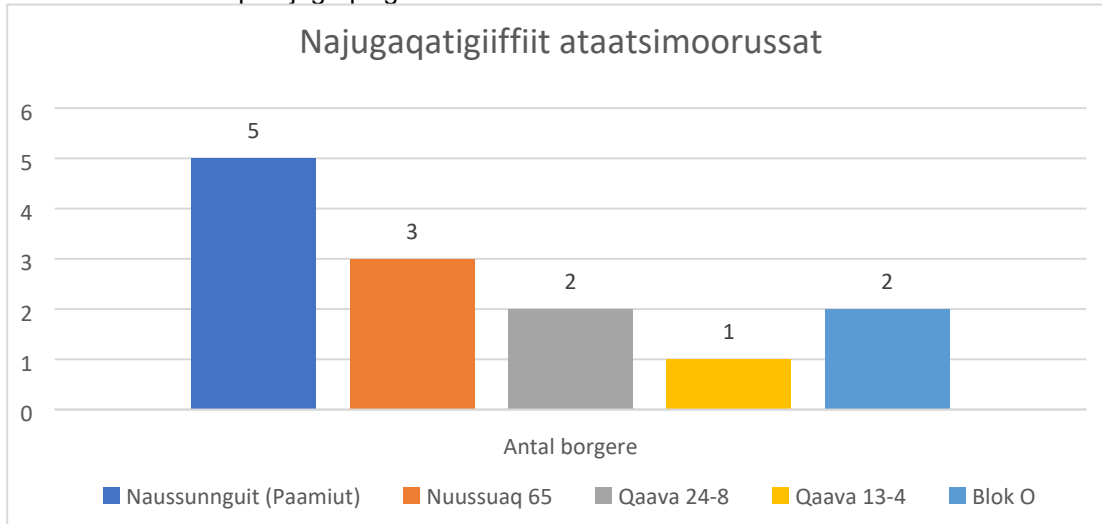
Soorlu ataatungaani ilusilersukkami takuneqarsinnaasoq kommunip najugaqatigiiffiutaani innuttaasut 70-iupput ima agguataarsimasut:

Tabeli 1 - Kommunip najugaqatigiiffiutaani innuttaasut amerlassusaat

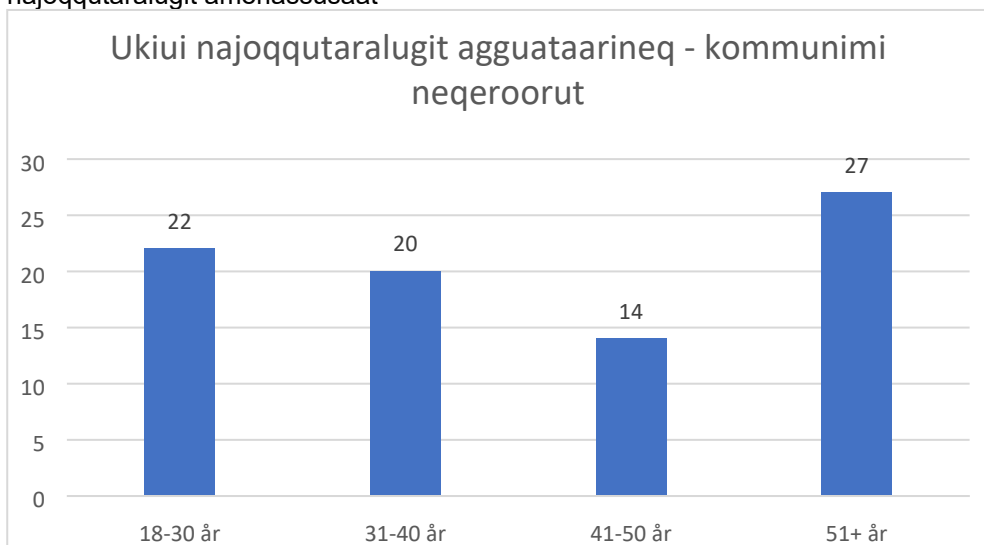
Innuttaasut 13-it najugaqatigiiffinniipput ataatsimoorussani, ukiumullu siulianut sanilliullugit ukioq manna inissamik ataatsimik amerleriarsimapput ima agguataarsimallutik:

Tabeli 2 - Kommunip najugaqatigiiffiini ataatsimoorussani innuttaasut amerlassusaat

Kommunip najugaqatigiiffiini aamma najugaqatigiiffinni ataatsimoorussani innuttaasut ukiui najoqqutaralugit ima agguataarsimapput:

Tabel 3 – Kommunip najugaqatigiiffiini aamma najugaqatigiiffinni ataatsimoorussani innuttaasut ukiui najoqqutaralugit amerlassusaat

Kommunip najugaqatigiiffiinut aamma najugaqatigiiffinnut ataatsimoorussanut utaqquisut allattorsimaffiat

Innuttaasut timimikkut piginnaasakillisimasut innersuunnissaannut neqeroortarneq tamatigut eqqortumik ikorfartorneqarnissaa pillugu tunngavik aallaavigineqartuaannarpoq, taamaalluni innuttaasoq ulluinnarni sapinngisamik nammineertarnissaa anguneqassammat.

Najugaqatigiiffinnut ataatsimoorussanut, najugaqatigiiffinnut kiisalu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutugalugu neqeroorutitut utaqquisut allattorsimaffiisa ersarinnerunissaat Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmiit kissaatigineqarpoq.

Ullumikkut kommunimi inissatut neqeroorutigineqarsinnaasunit inissat amerlanerusut pisariaqartinneqarput. Tamatuma saniatigut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu inissanik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqarpoq, tamanna kommunimi najugaqatigiiffiit ataatsimoorussani najugaqatigiiffinnilu inissanut sunniuteqarpoq tassami Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu neqeroorfigineqarnissap tungaanut innuttaasut kommuniminniittaramik.

Innuttaasut neqeroorfigitinnissamut utaqqisut allattorsimaffianniittut nalinginnaasumik annertuumik ikorfartorneqarnissamik tunineqassapput. Taamaattumik utaqqisut allattorsimaffiat ikorfartuinissamut suliniutit annertussusaannut sunniuteqarputtaaq.

01.10.2023-mi kommunip najugaqatigiiffiit utaqqisut allattorsimaffianniittut ima amerlatigipput:

Kommunimi najugaqatigiiffinnut utaqqisut allattorsimaffiat	
Najugaqatigiiffinnut utaqqisut allattorsimaffiat	25
Najugaqatigiiffinnut ataatsimoorussanut utaqqisut allattorsimaffiat	3
Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu utaqqisut allattorsimaffiat	5

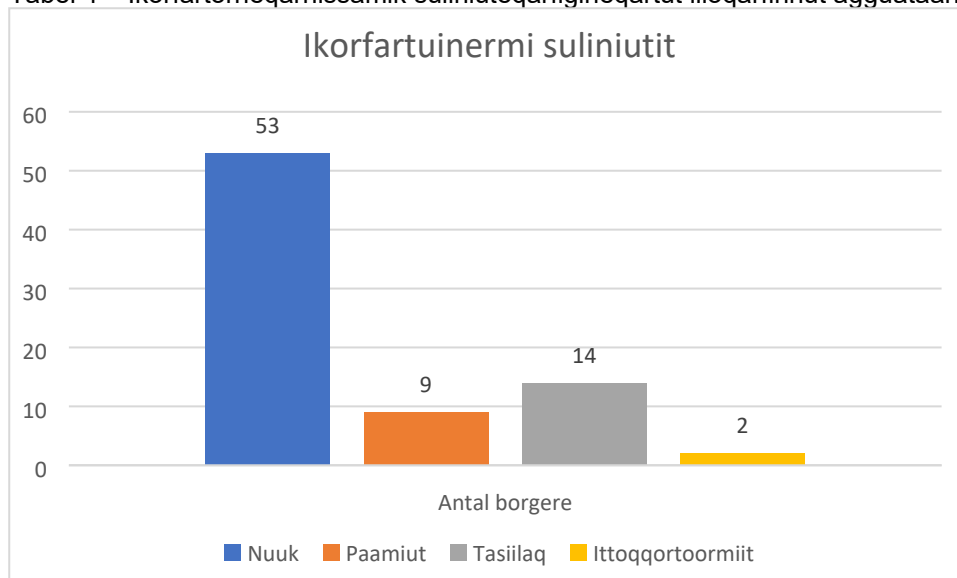
Najugaqatigiiffiit aamma najugaqatigiiffiit ataatsimoorussat aningaasaqarnerat	
Najugaqatigiiffiit aamma najugaqatigiiffiit ataatsimoorussat missingersuutaat	57.652.440 kr.
Atuineq 31/8	35.499.129 kr.
Atuineq procentinngorlugu	61,4%

Ikorfartuinermi suliniutit

Innuttaasunik ikorfartuinermi suliassaalunnik ikiorneqarnissamut aamma ulluinnarni suliassamernit sularisarnissaannut ikorfartorneqarnissamik pisariaqartitsisunut kiisalu inuit akornaniittarnissamut ikorfartorneqarnissamik pisariaqartitsisunut suliniutit atuupput. Ikorfartuinissamik suliniutit imarisaasa annertussusaat tiimillu amerlassusaat nikerangaatsiartarput. Ikorfartuinissamik suliniutit kommunimi sulisunit isumagineqarsinnaallutillu nammineq angerlarsimaffimmi isumassuinermut atorneqarsinnaapput.

Maannakkut ikorfartuinissamik suliniutit ingerlanneqartut 78-iupput illoqarfinnut sisamanut ima agguataarsimasut:

Tabel 4 – Ikorfartorneqarnissamik suliniuteqarfigineqartut illoqarfinnut agguataarlutik amerlassusaat

Ikorfartorneqarnissamut suliniutinut aningaasat

Ikorfartuinermit suliniutit amerlineqarnikuupput, taamaammat suliffiup iluani angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnermut tunngasuniit ikorfartuilluni suliniutinut 1,8 millionit koruunit nuunneqarnikuupput¹

Ikorfartorneqarnissamut suliniutinut aningaasat	
Ikorfartuinermit suliniutinut missingersuutit	10.288.480 kr.
Atuineq 31/8	7.566.281 kr.
Atuineq procentinngorlugu	73,5%

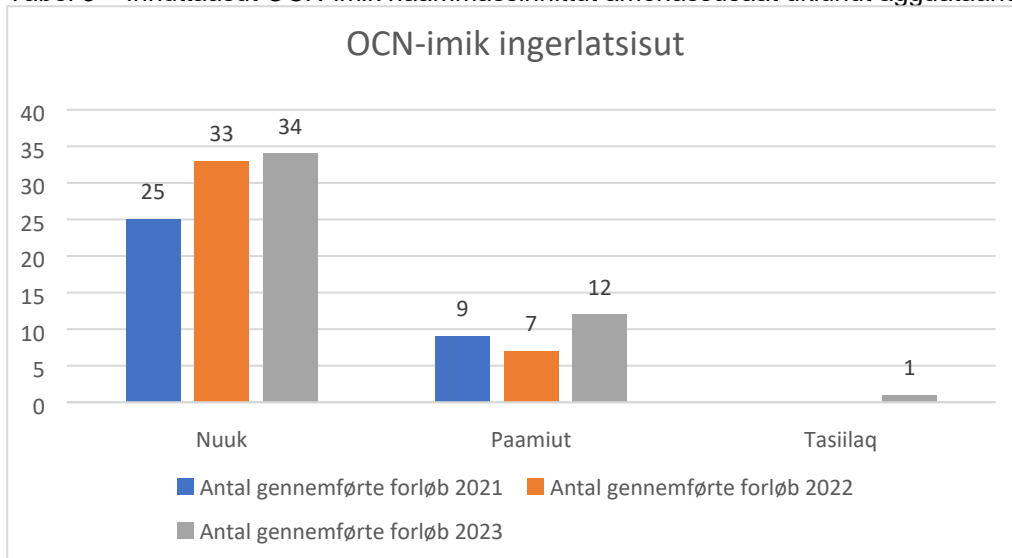
OCN-ip killiffia

OCN tassaavoq piginnaasavinnik ineriartortitsinissamut sakkussaq inuit innarluutillit pillugit politikimi maanna atuuttumi kiisalu inunnut innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarummi politikerinit aalajangiunneqartoq. Innuttaasut piginnaasaasa inerisarnissaannut kiisalu uppersaateqartinnissaannut OCN atorneqartarpoq ilaatigut sulisinnaangornissaannut ikiussallugit siunertaalluni.

2021-miit 2023-mut OCN-imik ingerlatsisimasut amerlassutsimikkut allanngoriartornerat takussutissami ataani takuneqarsinnaapput:

¹ Kisitsisit paasissutissiisutigineqartut allamut nuunneqarnerat iluatsinngilaq.

Tabel 5 – Innuttaasut OCN-imik naammassinnittut amerlassusaat ukiunut agguataarlugit

Aqutsisut sulisullu oqaluttuarput innuttaasut aalajangersimasunik anguniagaqarnermikkut iluatsittutut misigisartut, kiisalu OCN-imik ilinniarnermi uppernarsaatini tunniussuilluni aaqqissuussani ataatsimiitami siulittaasumit nersualaarneqartutut misigisarlutik.

Innuttaasut OCN-imik ilinniarnermi uppernarsaat atorlugu suliffittaartarsimanersut suli uppernarsaatitaqanngilaq, aamma naak tamanna sulissutigineqarnikuugaluartoq.

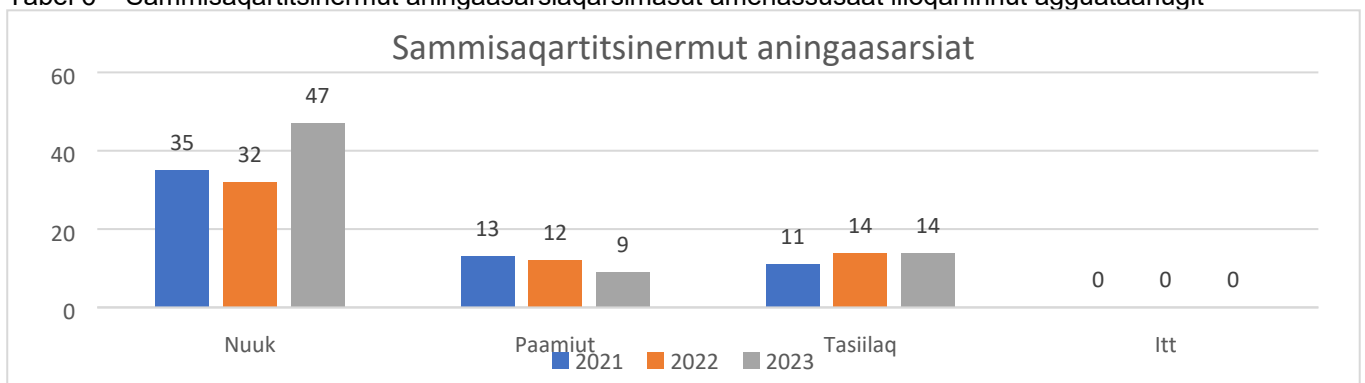
Innuttaasut OCN-imik ingerlatsinissaannut sulisunit kajumissaarneqarnissamik pingaarnersiukkamik suliniuteqartoqarneratigut OCN-imik ingerlatsinerit amerlinikuupput.

Sammissaqartitsinermit aningaasarsiat

Sammissaqartitsinermit aningaasarsiat innuttaasut suliffeqarnerup iluani peqataatinneqarnissaannut periarfissaavoq, ilaatigut suliaqarnerat naapertorlugu akissarsiaqarlutik. Sammissaqartitsinermit aningaasarsiat sulinerit assigiinngitsut naapertorlugit tunniunneqarsinnaapput, taamatullu periuseqarnerit arlallit kommunip iluani aaqqiissutaallutik.

2021-miit 2023-mut innuttaasut sammissaqartitsinermit aningaasarsisimasut amerlassusaat takussutissiami ataani takuneqarsinnaapput:

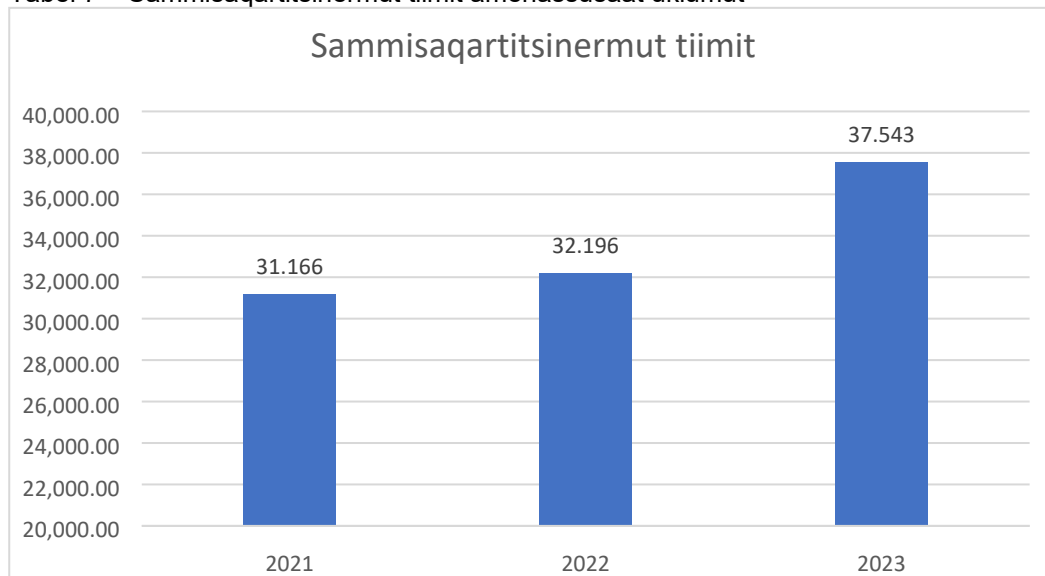
Tabel 6 – Sammissaqartitsinermit aningaasarsiaqarsimasut amerlassusaat illoqarfinnut agguataarlugit

Sammissaqarnermi tiimit ukiuni pingasuni atuunnerani amerlassusaat takussutissiami ataani takusassiarineqarput

- 2021-miit 2022-mut tiimit 1.030-t missaannik amerleriarpur (3,3%)
- 2021-miit 2023-mut tiimit 6.377-inik missiliullugit amerleriarpur (17%)

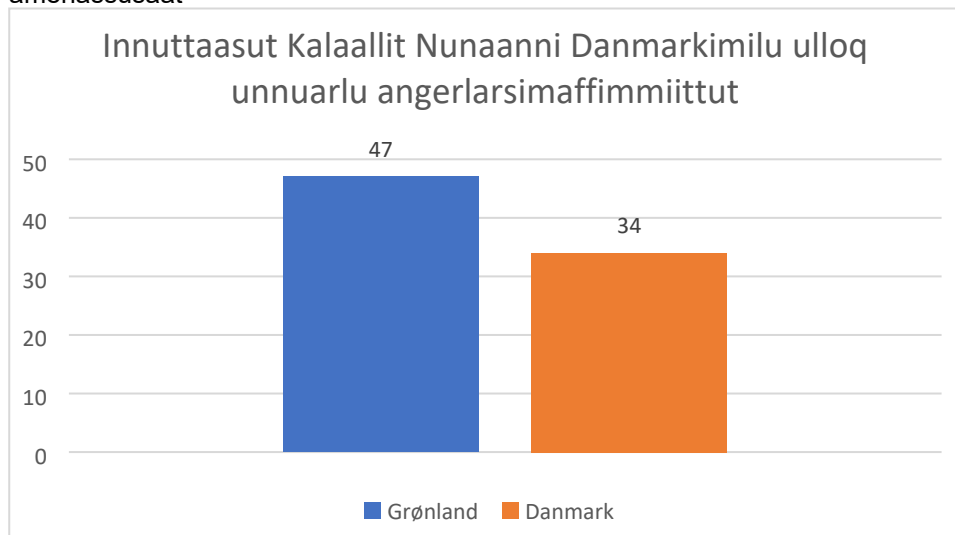
Tabel 7 – Sammissaqartitsinermut tiimit amerlassusaat ukiumut

Inissiinerit

Ilusilersukkami ataaniittumi soorlu takutinneqartoq maanna Kalaallit Nunaanni Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ataani innuttaasut ulloq unnuarlu angerlasimaffimmut inissinneqarsimasut 47-pput, Danmarkimilu ulloq unnuarlu neqeroorummut inissinneqarsimasut 34-ullutik.

Tabel 8 – Innuttaasut Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu ulloq unnuarlu neqeroorutitut inissinneqarsimasut amerlassusaat

Inissiisarnernut aningaasaqarneq

31.08.2023-imi inersimasunik suliassaqarfimmi inissiisarnernut 59,2 mio. koruunit missaanniittut atornerqarput. Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inissiisarfiit akornanni aningaasartuutit agguataarneqarneri tabelimi ataaniittumit takutinneqarput.

Inissiisarnernut missingersuutit	105.069.420 kr.
Atuinermi procentit katillugit	56,3%*
31.08.2023-mi atuneq	59.198.101 kr.
Uunga tunngasoq Namminersorlutik Oqartussani inissiisarfii	31.548.095 kr.
Akinut tunngasut DK	26.849.547 kr.
Angalanerit pillugit	675.802 kr.
Allat	124.656 kr.

Maluginiarneqassaaq makku saniatigut naatsorsuutigisamik akiligassaqarmat ilanngunneqanngitsunik taakkulu 6,1 mio. koruunit missaanni naleqarput. Akiligassat ilanngunneqanngitsut Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu ulloq unnuarlu neqeroorutitut innuttaasunik inissiinernut tunngasuupput. Tamatumaa saniatigut aningaasanik nuussinissamat aamma utertitseqqusinissamat qinnuteqaasiortoqarpoq. Tamanna 2023-mi oktobarip ulluisa pingajuanni Kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqarpoq.

Innarluutilinnut aamma Tarnimikkut innarluutilinnut inissiinernut aamma ikorfartuinerit suliniutinut aningaasartuutit allanngoriartorerit Ingerlatsiviup missiliuussinera nalorninaateqartuuppoq. Inissiinernut suliassaqarfimmi aningaasartuutit Ingerlatsivimmit naatsorsutigineqartut ineriartorsimangillat. Tassunga ilaatigut pissutaavoq inissiinernik suliani ingerlasuni arlalinni pissutsit ilungersunartuunerat, taakkualu kingunerannik akiliisussatut akisussaaffinnik tunniussinerit kinguaattoornerat.

Aggustip naanerani, tassa missingersuutit suliarineqarnissaannut atortussanik tunniussereernerup kingorna, innuttaasut arfineq-pingasut ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi inissinneqarsimasut Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmiit nuunneqarnissaat pillugit ilimasaarisoqarpoq.

Suliassaqarfimmittaaq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqutugalugu ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut utaqqisut allattorsimaffianniippit innuttaasut tallimat, taakku qaqugu inissaqalissanersut oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Pillorissaasut aammalu timimik sungiusaasut suleqatigiit killiffiat

Utoqqarnik suliassaqarfimmi sulisut suleqatigalugit angerlarsimaffimmi digitalikkut eqaarsaartitsinerup nukittorsarnissaanik siunertalik suleqatigiit pillorissaasunit aallartisarneqarpoq. Utoqqaat piginnaanerulernissaannut imminnut ikiorsinnaanerunissaannut ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugu angerlarsimaffimmi ikiortinik pisariaqartitsinerup annikinnerulernissaa siunertaavoq. Atugarissaarnermi teknologiinut suliniutinik suliqaartussamik qanittukkut atorfinitsitsisoqarpoq taassumalu digitalikkut nukittorsaanissaq siunertaralugu eqaarsaartitsisarnissamat suliniutinut aqutsisutut inissisimanissaq suliassaralugu. Neqeroortitsisunut periarfissat misissorneqaleruttorput. Kingorna misilerarneqassapput ilaatigut sapinngisamik ajornaannerpaamik atorneqarnissaat siunertaralugu aqqiisoqarniassamat.

Suleqatigiit pillorissaasut 2023-mi nunaqarfinnut angalanerat

Kulusuk	Arsuk	Qeqertarsuatsiaat	Isertoq	Tiilerilaq	Kuummiit
22.03-29.03	24.05-25.05	30.05-2.06	23.09-7.10	23.09-7.10	23.09-07.10
10.05-20.05					
23.09-7.10					

Tabel 12

Pillorissaasut suleqatigiinnut missingersuutit	
Pillorissaasut suleqatigiinnut missingersuutit	6.805.730 kr.
Atuineq 31.08	4.123.649 kr.
Atuineq procentinngorlugu	60,6%

Inunnik innarluutilinnik sullissivik nutaaq pillugu killiffik

Septembarip ulluisa aallaqqaataani aaqqissuussaannerup allanngortiterneraniilli inunnut innarluutilinnut immikkoortortatut ataqatigiissaarisumut nutaamut suleqatigiit aqutsisuannik atorfinitsitsisoqarpoq. Atorfinittoq inissaqartinneqarpoq taamaattumik suleqatigiit aqutsisuata aallartinnissaanut inissaq apeqqutaatinneqarpoq. Sulisussarsiorluni allagarsiussisoqarpoq oktobarip naaneranut piffissaliunneqartumik.

Inunnik innarluutilinnik sullissineq pillugu killiffik

Maannakkut Nuummi sullissisut marluupput, Tasiilami ataaseq Paamiunilu ataaseq. Inunnut innarluutilinnut ataqatigiissaarisutut immikkoortortamut nutaamut kiisalu Inunnik innarluutilinnik sullissisunut immikkoortortami aqutsisumik sulisussarsiornermi allagarsiussisoqarpoq.

Ukiup affakkaartumik Isumaginninnermik Naammagittaalliuuteqartarfimmit aamma Ombudsmand-imit aalajangiiffigineqartut pillugit takussutissaq

Suliat Isumaginninnermi naammagittaalliuuteqartarfimmit itigartitsissutigalugit aalajangiiffigisat utertinneqartut.	Ombudsmand-imit aalajangernerit
2	1

Suliat Innarluutilinnik aamma Tarnimikkut nappaatilinnik suliassaqarfimmut tunniunneqannginneranni 1. september 2023 sioqqullugu sularineqarsimasut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit aamma Ombudsmand-imit aalajangerneqartut.

Fagchefip oqaaseqaatai

Sullissineq aamma aaqqissuussaannerup allanngortinnera ukkataralugit

Inunnik innarluutilinnik sullissinnermi aamma inunnut innarluutilinnut ataqatigiissaarisutut immikkoortortap nutaap aaqqissuussatigut allanngortinneqarneri immikkoortortamiit pingaarnersiugaallutik ukkatarineqarput. Matumani tunngaviusumik suleriaatsit, sulisutut naliliinerit aamma suliffiup avataani suleqatigineqartartut suleqatigineqartarneri misissuiffigeqqissaarneqarlutillu paasiniarneqarput. Immikkoortortami tunngaviusumik ingerlatsineq annertuumik unammillernartoqartinneqarpoq.

Aqutsisunut sulisunullu piginnaasanik ineriartortitsineq

Ikorfartuinnermik suliniutit, najugaqatigiiffiit ataatsimoorussat najugaqatigiiffiillu nammineq pigisat ingerlanneqarnerisa immikkoortortamit sularineqarneri eqqarsaatigalugit, 2023-mi piginnaasanik ineriartortitsinerit makkununga atorineqarput:

- Nakorsaaserisinnaaneq, aqutsisut sulisullu kukkusarneri ikilisarniarlugit, aamma inimi perorsaanerit tunngasumik suliaraqarfiusumi sulisut pikkorissiniassammata
- Aaqqiagiinngissutinik iluarsiiarneq, ineqartut kiisalu suleqatigiit iluini aqutsisut sulisullu aaqqiagiinngittoqartarneranik pinngitsoortitsinissaminnut pikkorinneruleqqullugit. Tamannattaq pissaanermik atuinnermi atuutsinneqarpoq

- Ikorfartortitut sulisut arfineq-pingasut ilinniakkaminnik naammassinnipput

Immikkoortortamittaaq kinguaassiuutitigut pinngitsaaliisarnerup pinaveersaartinneqarnissaa suliatut nangeqqipparput. Sulisut tamarmik suleqatitik aqutsisutillu assigiinngitsutigut ajornartorsiuteqarfigisarneri pillugit ullunik immikkut ittunik sammisaqartitsivugut. Tamatuma saniatigut assinganik ingerlatsivugut, ilaatigut ineqartut tamanna pillugu paasisimasaqarfigilluarnissaannut sulisut suliniuteqartinneqarlutik, kiisalu namminneq ajornartorsiutinik naammatuuigaluarunik qanoq pakkersimaarsinnaaneraat ilanngullugu. Tamanna Tasiilami Paamiunilu ingerlanneqarpoq.

Nakkutigisaasumik sammisaqartitserusunneq

Fagchefip oqaatigaattaaq, soorlu immikkoortumi siuliani atuarneqarsinnaasoq, innuttaasunut timimikkut piginnaasakillimasunut isumaqarluartumik sammisaqartinneqarnissamik aallartitsiuminaatsitsisunut nakkutigisaasumik sammisaqartinneqarnissaannut neqeroorutit amigaatigineqartut.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Tamanna suliasamik saqqummiussinermi atuarneqarsinnaavoq.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppersaataillit

- Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq
- Kommuneqarfik Sermersuup Inuit innarluutillit pillugit politikkaa 2017-2027
- Kommuneqarfik Sermersuumi inunnut innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarut
- Kommuneqarfik Sermersuumi Inuit innarluutillit tarnimikkullu nappaateqartunut suliat allaaserineqarnerat 2023

Ilanngussat

Soqanngilaq.

Punkt 3: Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit ataatsimiittarnerinik ataavartumik ilisimatitsisarneq

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Bilag

Oktobarip ulluisa pingajuanni 2023-mi Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit ataatsimiinnerannit imaqarniliaq.

Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit ataatsimiittarnerinik ataavartumik ilisimatitsisarneq

Ulloq 03. oktobari 2023-mi ataatsimiinnermit

Ilisimatitsissut

SagsID: EMN-2023-02053

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu

Ataatsimiititamut inassuteqaatigaa:

- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit oktobarip ulluisa pingajuanni 2023 ileqquusumik
ataatsimiipput. Tulliuttumi ataatsimiinnermit immikkoortut ataasiakkaat erseqqissaatigineqarput.

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaq Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiinni
ataatsimiittarnerit pillugit ataavartumik ilisimatineqartarpoq, soorluttaaq Utoqqaat pillugit
Siunnersuisooqatigiinnit imaqarniliat Kommuneqarfik Sermersuup nittartagaani tamanut
saqqummersinneqartartut.

Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiigallartut

Ulloq 29 aggusti utoqqaat pillugit siunnersuisooqatigiinni ilaasortaq nutaaq, Birthe Nielsen,
Kommunalbestyrelsimit siunnersuisooqatigiinnut toqqarneqarpoq. Tamassuma saniatigut
sinniisussat marluk Paamiuni qinerneqarput sinniisussarlu ataaseq Nuummi toqqarneqarluni.

Ataatsimiinnermi utoqqaat pillugit siunnersuisooqatigiinnit isumaqatigissunit Birthe Nielsen
siulittaasup tulliatut toqqagaavoq.

Soraarnerussutisiat utoqqarnullu najugaqatigiiffiit

Utoqqarnut atugassarititaasunut assigiinngitsutigut pitsanngorsaataasinnaasut oqaluuserineqarput,
uani ilanngullugu utoqqalinersiat akissarsiaqarluni sulinikkut tamakkiisumik piginnarnissaat
aammalu utoqqarnut najugaqatigiiffinnik pilersitsinissaq.

Suliassa qarfimmi pilersaarummut ilanngusassat

Ulloq 31 aggusti utoqqarnik suliassa qarfimmi pilersaarutip nutarterneqarallarnera utoqqaat pillugit
siunnersuisooqatigiinnut saqqummiunneqarpoq. Siunnersuisooqatigiit utoqqarnik
suliassa qarfimmut pilersaarutip aggustimi saqqummiunneqarnerani aammalu ulloq 3 oktobari
ileqquusumik ataatsimiinnermi ilanngussa qarinnissaminnut periarfissaqarput. Siunnersuisooqatigiit
utoqqarnik suliassa qarfimmut ataatsimik ilanngussa qarput, utoqqarnut najugaqatigiiffimmik
pilersitsinissamut tunngasumik.

Utoqqarnik suliassa qarfimmi pikkorissaanerit nutaamillu iliuuserineqartut

Utoqqarnik suliassa qarfimmi Fagcheffi ilisimatitsivoq, angerlarsimaffimmi, utoqqaat illuini aamma
utoqqaat najugaqatigiiffiini sulisut, ukiaaneranig piginnaasanig ineriartortitsinermik
pikkorissartinneqartussaasut, uani ilanngullugit oqaloqatiginneriaaseq ikiueqqaarnerlu.
Tamassuma saniatigut angerlarsimaffimmi ikiortit pillorissaasullu suleqatigiit misileraataasumik
angerlarsimaffimmi digitalilimik sungiusaaneq atuutsilersissavaat utoqqaat
nammineernerulersinnaanissaat timimillu aalatitsinikkut piginnaasaqalernissaat siunertaralugu.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit
Soqanngilaq.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq
Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppersaatillit

- Kommuneqarfik Sermersuumi Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiinnut ileqqoreqqusaq
- Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit suleriaasissaat
- Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 17. november 2017-imeersoq

Ilanngussat

1. Oktobarip ulluisa pingajuanni 2023-mi Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatigiit ataatsimiinnerannit imaqarniliaq

Punkt 4: Nakorsaaneqarfimmit Pakkutamat nakkutilliiartorsimaneq pillugu ilisimatitsissut

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Bilag

Pakkutamut nakkutilliiartorsimaneq pillugu nalunaarusiaq

Nakorsaaneqarfimmit Pakkutamat nakkutilliiartorsimaneq pillugu tusarniummut akissut

Nakorsaaneqarfimmit Pakkutamut nakkutilliiartorsimaneq pillugu ilisimatitsissut

Ilisimatitsissut

SagsID.: EMN-2023-04175

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmit Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigineqarpoq:

- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit 2023-mi maajip ulluisa 24-ani peqqissutsimut tunngasut naliiiffiginiarlugit Pakkutamut nakkutilliiartortoqarpoq.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit nakkutilleereernerup kingorna nalunaarusiortoqarpoq, taannalu ingerlatsivimmut nassiunneqarpoq. Nakorsaanerup inerniliussaa imaappoq, Pakkutami najugaqartunik peqqissutsikkut tunngasutigut isumaginnittarneq ataatsimut isigalugu naammagintartumik ingerlasartooq, taamaalilluni najugaqartut peqqissusaat qulakkeerneqartarluni. Peqqissutsimut tunngasunik suliaqartarnermi amigaatit pingasut paasineqarput, taakkulu nalunaarusiami allaaserineqarput (ilangussaq 1 innersuussutigalugu).

Nakkutilliiernerup kingorna peqqissutsinut tunngasut pillugit oqaaseqaatigineqartunut Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi tamatuma malitsigisaanik suliniutinik aallartitsisoqarpoq. Tassunga ilaatigut ilaallutik nakorsaatinut allattorsimaffiup nutarterneqartarnerani peqqinnissaqarfimmik suleqateqarnerup pitsaanerulersinneqarnera, nalunaarsueriaatsip ukkatarinerulersinnera kiisalu immikkoortortami malittarisassanik aamma suliat allaaserineqarnerinik nutarterisarneq (ilangussaq 2 innersuussutigalugu).

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Pisariaqanngilaq.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppernarsaatillit

- o Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7 15. juni 2017-imeersoq

Ilangussat

1. Pakkutamut nakkutilliiartorsimaneq pillugu nalunaarusiaq
2. Nakorsaaneqarfimmit Pakkutamut nakkutilliiartorsimaneq pillugu tusarniummut akissut

Punkt 5: Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit Puilasunnguani nakkutilliisoqarneraniit malitseqartitsineq

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Bilag

Puilasunnguani paaqqutarinniffimmi nakkutilliinermiit nalunaarusiaq

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit Puilasunnguani nakkutilliisoqarneraniit malitseqartitsineq

Ilisimatitsissut

SagsID.: EMN-2023-03697

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigaa:

- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit 2023-mi juunip ulluisa sisamaanni siumut nalunaaruteqarnikkut peqqissutsimut tunngasut naliliiffiginiarlugit Puilasunnguanut nakkutilliartortoqarpoq.

Tamatuma kingorna nakkutilliinermiit nalunaarussiaq Kommuneqarfik Sermersuumit tiguneqarpoq Nunatsinnilu Nakorsaaneqarfimmiit ima nalunaaruteqartoqarluni *”peqqinnissamik suliaqartut utoqqarnik paaqqtarinniffimmi najugaqartunik sullissinerat tamaat isigalugu naammaginaruuvoq ilaatigut tunngaviusumik pisariaqartitaat isumassorneqarnissaallu qulakkeerneqarlutik”*.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit peqqinnissamik sulisut akisussaaffeqarfigisaat katillugit arfineq-marluk nakkutilliivigaat, taakkunanngalu marluk naammaginarumik nalilerneqarlutik, ilaatigut peqqissutsimut, imertorluartarnissamut nerisaqarluarnissamullu tunngasut kiisalu sammisaqartitsinermut tunngasut pineqarlutik. Akisussaaffeqarfiit ilaanni tallimaasuni iliuuseqarfiginerulernissaannik eqqummaariffiginerulerfigisassaasut oqaatigineqarpoq (takuuk ilanngussa).

Akisussaaffeqarfinnut tallimanut innersuussutaasut tunngavigalugit Puilasunnguani Utoqqarnik Sullissinermi Fagchefiusoq suleqatigalugu pissutsinik pitsanngorsaanissaq siunertaralugu suliniutinik arlalinnik aallartitsipput. Suliniutit pineqartut ataatungaani allaaserineqarput.

Peqqinnissamik suliaqartut piginnaasaat, sulisoqarnek kiisalu akisussaaffeqarfii

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit innersuussisoqarnera naapertorlugu peqqinnissamik suliaqartut piginnaasaasa aqqissuussaasumik piginnaangorsarneqarnissaat aamma sulisut peqqinnissamut ilinniagaqartut amerlanerusariaqartut.

Nakkutilliinerup kingorna utoqqarnik paaqqtarinniffimmi sulisut nutaat peqqinnissamut ilinniagaqarsimasut tallimat atorfinitsinneqarput, tassaallutik peqqinnissamut assistentit marluk peqqinnissamullu ikiortit pingasut. Peqqinnissaqarfimmittaaq sulisunit ilinniartitsineq atuartitsinerlu pilersaarusionerqassasoq sulissutigineqarpoq, tamannali peqqinnissaqarfimmi ulapputeqarneq pissutaalluni aqqissuussamik ingerlanneqarnissaa ajornakusoorluni. Taamaattumik utoqqarnik paaqqinniffimmi aqutsisoq nammineerluni peqqinnissamik suliaqarneq tunngavigalugu sulisunik peqqinnissamut tunngasunik atuartitsisarnissaq aallartitsivoq.

Nakorsaatinik passussineq

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit innersuussutigineqarpoq nakorsaatinik passussineq eqqumaffiginerulertariaqartoq, matumani inunnut ataasiakkaanut nakorsaasiisarneq kiisalu nakorsaatinik tunniussisarnermik ilinniartitsinissaq uppersaateqartitsisarnissarlu ilanngullugit.

Utoqqarnik paaqqutarinniffimmi najugaqartut tamarmik nakorsaatinik poortuissunneqartalerput aqqi ilanngullugit. Utoqqarnik paaqqutarinniffimmi nakorsaatinik piniartarnermut allakkatigut najoqqutarineqartut sulisunut eqqaasitsissutigineqaaqqipput. Kommunimi utoqqarnik paaqqutarinniffiit akimorlugit akimmisaarfeerutsitsinissaq siunertaralugu najoqqutarineqartut misissuataarneqarput. Matumani 2024-p aallartinnerani nakorsaatinik passussinnermut atuartitsinissaq pilersaaruserneqarpoq.

Peqqinnissamik suliaqarnermut tunngatillugu uppersaatait

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit innersuussutigineqarpoq peqqinnissamik suliaqartut uppersaateqarnissaat eqqumaffigineqassasoq, matumani peqqinnissamik suliaqartunut paasissutissat uppersaateqartinneqartarnissaat ilanngullugit.

Peqqinnissamik suliaqartut uppersaateqartarnerannut tunngatillugu ajornartorsiuteqarneq aqutsisunit ilisimaarineqarpoq. Sulisut nalunaarsuullutik allattuisarnerat utoqqarnik paaqqutarinniffimmi aqutsisumit ataavartumik nakkutigineqartarpoq ajornartorsiutaasartullu pillugit sulisunik oqaloqatiginnittarluni. Uppersaatait qanoq aammalu suut suliarineqartassasut pillugit malikkuminartunik ilitsersuusiortoqaleruttarpoq.

Peqqinnissaqarfimmi avataanilu suliffiit akornanni suleqatigiittarneq

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit innersuussutigineqarpoq peqqinnissaqarfimmik suleqateqarneq ukkatarinerusariaqartoq, matumani sulisut paaqqutarinnittut peqqissutsimut tunngasunik aaqquissuussaasumik atuartittarnissaat aqquissuuttarnissaallu ilanngullugit.

Paamiunut isumaqatigiissut pillugu peqqinnissaqarfimmi utoqqarnillu paaqqutarinniffimmi aqutsisut akornanni aalajangersimasumik ataatsimiittoqartarpoq suleqatigiinnermullu immikkoortut ilaat ataaseq qulequttani attuumassuteqartuni ataatsimoorussamik imminnut piginnaanngorsarneq atuartitsinerlu ingerlanneqartarlutik. Suliffimmi ulapputeqarujussuarneq peqqutigalugu peqqinnissamut tunngasunik sulisunut atuartitsinissaq ilinniartitsinissarlugu peqqinnissaqarfimmiit piffissaqarfiginiarneqartarnera ajornakusoorpoq. Atuartitsinerup ingerlattelarnissaa sulisut sulissutigineqarpoq.

Paaqqutarinninneq eqqiluisaarnerlu

Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit innersuussutigineqarpoq paaqqutarinninnermut eqqiluisaarnermullu tunngasut eqqumaffigineqarnerulertariaqartut, matumani ilitsersuutit allattorlugit suliarineqarnissaat ilanngullugit.

Peqqinnissamik suliaqartut atortui atuagaataalu tunngavigalugit paaqqutarinninnermi eqqiluisaarnermilu suliffiup iluani atuartitsinissamut ilitsersuutit utoqqarnik paaqqutarinniffimmi aqutsisumit aallartisarneqarput. Utoqqarnik paaqqutarinniffimmi errortuisarfimmiippoq ilitsersuut nivingasoq kiisalu suut eqqiluutsuunersut eqqiluutsuunnginnersullu allagartalersorneqarsimallutik.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Sulisoqarnikkut aningaasatigulluunniit kinguneqanngilaq.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppersaataillit

- Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 15. juni 2017-imeersoq §11

Ilanngussat

1. Puiilasunnguani paaqqutarinniffimmi nakkutilliinermi nalunaarusiaq

Punkt 6: Suliat assignngitsut aqqusaarlugit ataatsimiitamiit ilisimatitsissut 2023

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Suliat assigiinngitsut aqqusaarlugit ataatsimiitamiit ilisimatitsissut 2023

Ilisimatitsissut

SagsID.: EMN-2023-03891

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigaa

- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

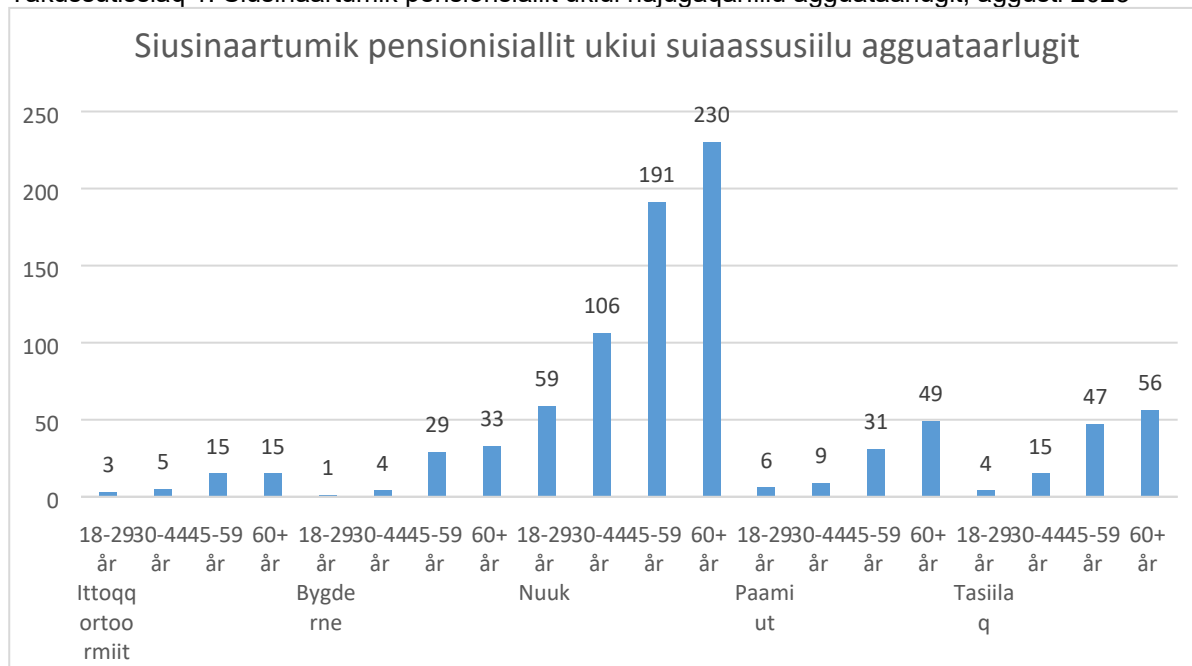
Suliat assigiinngitsut aqqusaarlugit ataatsimiititaq (TFU) qaammammut ataasiarluni, siusinaartumik pensionisiaqalernissamut innersuussutit suliariniarlugit, ataatsimiittarpoq. Ataatsimiitamiipput kommunimit aamma peqqinnissaqarfimmit sinniisut.

TFU ukiumut ataasiarluni politikikkut ataatsimiititamut suliat pillugit ilisimatitsisarnissaminut periarfissaqartarpoq.

Inuit timikkut, eqqarsartaatsikkut inooqataanikkulluunniit pissutsinik patsiseqartumik inuussutissarsiorsinnaanermikkut ataavartumik appariaateqarsimasut siusinaartumik pensionisianik tunineqarsinnaapput. Siusinaartumik pensionisiaqalernissaq piginnaangorsaaqqinnermik ingerlatsinerup kingorna akuersissutigineqarsinnaavoq, naak piginnaangorsaaqqinneq siusinaartumik pensionisiaqalernissamik qinnuteqarneq tunngavigalugu aallartinneqaraluartoq. Pineqartoq toqussutaasinnaasumik nappaateqarpat piginnaangorsaaqqinnissarlu siunertaqanngippat, siusinaartumik pensionisiaqalernissaq ingerlaannartumik akuersissutigineqarsinnaavoq. Inuit 18-inik ukioqalersimasut taamaattorli utoqqalinermi pensionisianik pisartagaqalersinnaangitsut siusinaartumik pensionisianik pisartagaqalersinnaatitaapput. Tunniunneqartut 50 %-iat Namminersorlutik Oqartussanit utertinneqartarpoq utertitsinerup 1. juuli 2021 atorunnaarnissaata tungaanut.

Kommuneqarfik Sermersuumi siusinaartumik pensionisiallit aggustimi 2023-mi 908-pput. Agguataarneqarnerat ima isikkoqarpoq:

Takussutissiaq 1: Siusinaartumik pensionisiallit ukiui najugaqarfiilu agguataarlugit, aggusti 2023

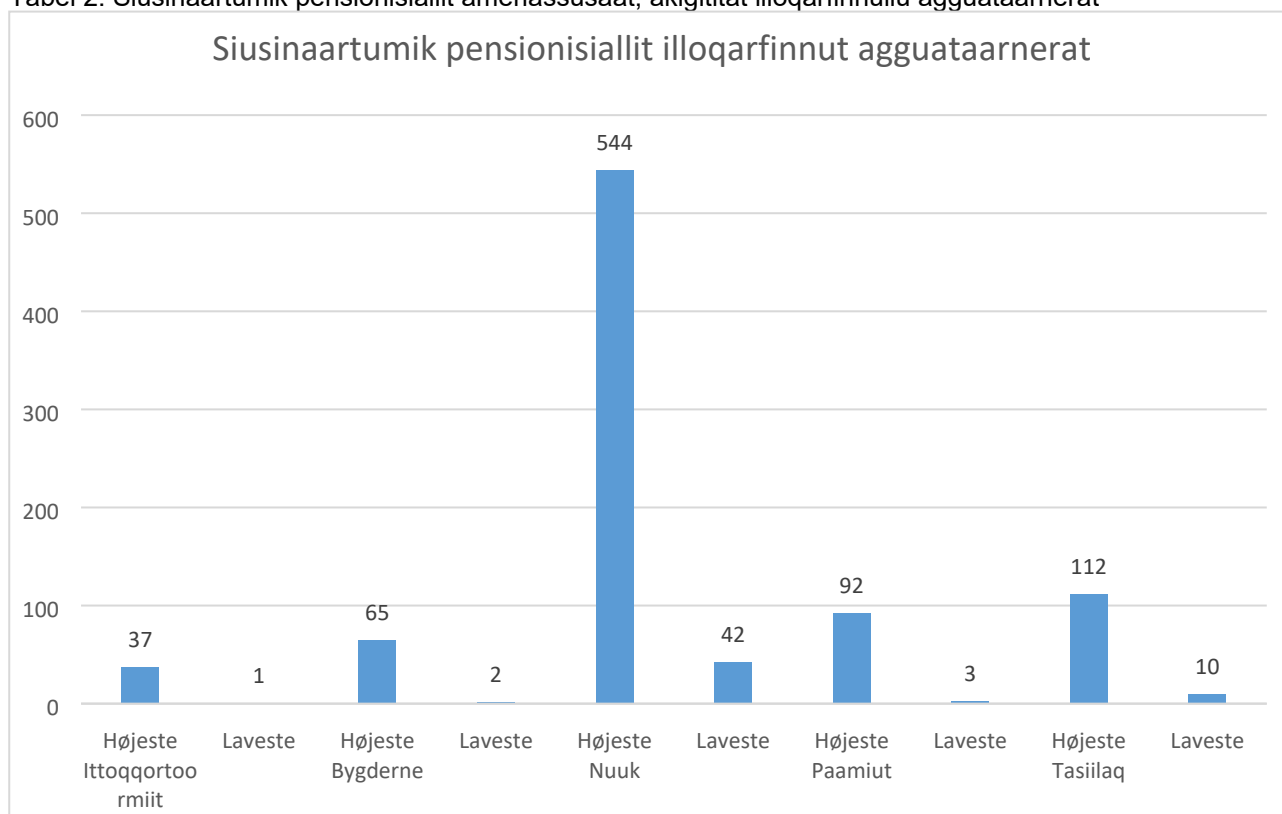
TFU innuttaasunit arlalinnit killilimmik sulisinnaassusilinnik qinnuteqaatinik tigusaqartarpoq, annertusiartortumillu sapinngisamik amerlanerpaat suli suliffeqarnermut attuumassuteqarnissaat qulakkeerniarlugu ukkataqartarpoq. Ataatsimiititap ulloq 1. novembari 2023-mi ataatsimiinnerani siusinaartumik pensionisiallit pillugit misissueqqissaarinerup inerneru ataatsimiititamat saqqummiunneqarput, siusinaartumik pensionisianik pisartagallit inuusunnerumaat 45-nit 77-inut qaffariaat. Qinnuteqaateqartut taakkua eqimattat isumaliortaatsikkut unammilligassat ilisarnaatigikkajuppaat.

Qulaani titartagaliussami takuneqarsinnaasutut TFU-mit innuttaasunit utoqqaanerusunit qinnuteqaatit suli amerlanerupput. Taamatut ukiullit amerlanersaat tassaapput timimikkut, assorornartumik suliffeqareerlutik piginnaasatigut ajoquteqalersimasut, taamaattumik kommunimit allatut ajornartumik siusinaartumik pensioneqalernissaannut innersuunneqartut.

Siusinaartumik pensionisialinnut akigitit at agguataarneqarneri

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. december 2015-imeersoq malillugu kommune sulisinnaassutsimik naliliinikkut siusinaartumik pensionisiaqalernissamat innersuussisarpoq. Taamatuttaaq siusinaartumik pensionisiasat qaffasissusia qinnuteqartup sulisinnaassusia malillugu aalajangersarneqartarpoq, ilaatigullu maannakkut isertitai tapisiaalu malillugit naligiissarneqartarpoq. Pisartagalinnut akigitit at ataani titartagaliussami takussutissiarineqarpoq:

Tabel 2: Siusinaartumik pensionisiallit amerlassusaat, akigititat illoqarfinnullu agguataarnerat

Ataatsimut isigalugu kommunimi innuttaasunut isumaliortaatsikkut imaluunniit timikkut piginnaasat patsisigalugit piffissami tamakkiisumi suliffeqarsinnaanngitsunut suliassaqartitsiniuit aammalu suliffiit inissaqartitsinerusut pisariaqartinneqarput. Matumani Majoriap aamma kommunimi namminersortunilu suliffissat akornanni nukittunerusumik suleqatigiinnissaq, innuttaasut taakkua suleqatiginissaannut pisariaqarpoq.

Siusinaartumik pensionisiaqarneq pillugu workshoppertitsineq

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik ulloq 12. oktobari siusinaartumik pensionisiat pillugit workshoppimik ingerlataqarpoq, tassani sammineqarluni sulianik suleriaatsip pioreersup pisariillisarnissaa misissorneqarluni aammalu siunissami suliat ingerlasarnerisa pisariillisarnissaat. Malittarinnilluni ataatsimiinnissaq isumaqatigiissutigineqarpoq, tassani inatsimmi piumasagaatit, siunissami suliat ataasiakkaat ingerlasarnissaannut pisariillisaanermi tunngavissaasut qitiutinneqassallutik.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Siusinaartumik pensionisiallit amerleriarnersa malitsigissavaa aningaasartuutit amerleriarnerat. Siunissamili suliassaqarfimmi aningaasartuutissat siumut naatsorsoruminaapput.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppersaatiillit

- Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. december 2015-imeersoq
- Oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit isumaginninnermi suliassat pillugit suleqatigiinnissaannut inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 1. november 1982-imeersoq.

- Kommuneqarfik Sermersuumi inersimasut atugaat pillugit suliatigut assigiinngitsutigut suleqatigiinnermi ileqqoreqqusaq

Ilanngussat
Soqanngilaq.

Punkt 7: Ombudsmandip Ippiarsummut nakkutilliarturnera pillugu ilisimatitsissut

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Bilag

Bilag 1 - Høringssvar til ombudsmandens inspektionsrapport om Ippiarsuk KAL.pdf

Bilag 2 - Ombudsmadens inspektionsrapport om Ippiarsuk DA.pdf

Ombudsmandip Ippiarsummut nakkutilliiartornera pillugu ilisimatitsissut

Juuni 2023

Ilisimatitsissut

SagsID.: EMN-2023-03318

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigaa:

- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Inatsisartut Ombudsmandiat ulloq 8. aamma 9. juuni 2023 Paaqqinniffik Sammisassaqaartitsiviusoq Ippiarsummi pilersaarutaasumik nakkutilliivoq.

Ombudsmandeqarfik nakkutilleereernerup kingornagut nalunaarusiassatut missingiummik suliaqarpoq, taanna Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup juunip ulluisa 28-anni 2023 tusarniaassutitut tiguaa. Tassunga atatillugu Ingerlatsivik tusarniaassummut akissuteqaasiorpoq, aggustip ulluisa 21-anni 2023 nassiuqqartumik ilisimatitsissumullu matumunnga ilanngunneqartumik (ilanngussaq 1). Ingerlatsiviup tusarniaassummut akissuteqaataa tunngavigalugu, Ombudsmandeqarfik oktobarip ulluisa 25-anni 2023 nakkutilliiartornermi nalunaarusiamik inaarutaasumik nassiuqqarpoq (ilanngussaq 2).

Nakkutilliinerup kingorna ombudsmandip ingerlatsinerup oqaaseqaataanut Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik malitseqartitsilluni suliniutinik aallartitaqarpoq. Ippiarsummi aqutsisut pissaanermik atuinermut inatsimmik ilitsersuussinermik aallartitsipput, pujortartanngitsut pujortarfigitinnerannut suliniutit, Ippiarsummi sulisut akornanni APV-mik misissuineq kiisalu ingerlatsivimmik suleqateqarluni sammisassaqaartitsinermi sullissinermilu suliniutit assigiinngitsut.

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup nalunaarusiami iliuuseqarfissat ingerlaavartumik malinnaaffigissavai.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Pisariaqanngilaq.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppernarsaatillit

- o Inatsisartut ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq

Ilanngussat

1. Ombudsmandip Ippiarsummi nakkutilliinerminit nalunaarusiaanut akissuteqaat
2. Ombudsmandip Ippiarsummi nakkutilliinerminit nalunaarusiaa

Punkt 8: Danmarkimi STU-miinnissamut akuersissut

Beslutning

Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Danmarkimi STU-miinnissamut akuersissut

Ilisimatitsissut

SagsID.: EMN-2023-04352

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmit Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigineqarpoq:

- ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmit Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi § 49-50 naaportorlugu innuttaasup Danmarkimi ukiuni pingasuni STU-miinnissaa (immikkut aaqquissuussamik inuusuttunut ilinniarfik) akuersissutigineqarpoq. Danmarkimi STU-miinneq innuttaasumut inersimasunngornissami nammineernerulernissamut inerisaataassasoq nalilerneqarpoq.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

STU-miinnissamut qaammammum akia 21.500 kr. Tamatuma saniatigut aningaasartuutit ineqarnermut (qaammammum 15.000 kr.), namminerisamik ineqarnermi ikorfartorneqarneq ilitsersorneqarnerlu (qaammammum 60.000 kr.) kiisalu tikeraarluni angalaneq (ukiumum 30.000 kr.) aamma iserternermi qimanneranilu aningaasartuutit (15.000 kr.). 2024 - 2026-mi missingersuutitigut aningaasartuutissat tulliuuttuni takussutissiarineqarput.

STU-miinnissaq missingersuutaareersut iluani matussuserneqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqarpoq taamaattorli 2024-mi TB1-imut atatillugu nalilerneqarumaarpoq.

2024-mi atuineq

STU-miinneq:.....	258.000 kr.
STU-miinnermi ineqarneq:.....	180.000 kr.
Ikorfartorneqarneq ilitsersorneqarnerlu:.....	720.000 kr.
Ukiumoortumik tikeraarneq:.....	30.000 kr.
Nuukkiartorluni angalaneq:.....	7.500 kr.
Katillugit:.....	1.195.500 kr.

2025-mi atuineq

STU-miinneq:.....	258.000 kr.
STU-miinnermi ineqarneq:.....	180.000 kr.
Ikorfartorneqarneq ilitsersorneqarnerlu:.....	720.000 kr.
Ukiumoortumik tikeraarneq:.....	30.000 kr.
Katillugit:.....	1.188.000 kr.

2026-mi atuineq

STU-miinneq:.....	258.000 kr.
STU-miinnermi ineqarneq:.....	180.000 kr.
Ikorfartorneqarneq ilitsersorneqarnerlu:.....	720.000 kr.
Ukiumoortumik tikeraarneq:.....	30.000 kr.
Angerlarluni angalaneq:.....	7.500 kr.

Katillugit:.....1.195.500 kr.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivik suliamut aningaasaqarnermut tunngasunik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppersaataillit

- Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq

Ilanngussat

Ilanngussaqaanngilaq.

Punkt 9: Inunnut innarluutilinnut politikkip tamanut tusarniutiginera

Beslutning

Inassuteqaat akuersissutigineqarpoq.

Bilag

Inunnut innarluutilinnut politikkipissatut siunnersuut nutaaq

Massakkut inunnut innarluutilinnut politikki

Innuttaasut inunnut innarluutilinnut tunngasunik isumaat

Inunnut innarluutilinnut politikkip tamanut tusarniutiginera

Aalajangiiffigisassaq

SagsID.: EMN-2023-04533

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik – pisortaq Ejner Grønvold / EJGR

Inassuteqaat

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigaa:

- inunnut innarluutilinnut politikkip tamanut tusarniaassutigineqarnissaa akuersissutigineqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Kommunalbestyrelse 2023-mut missingersuutiniq isumaqatigiissuteqarnermini aalajangerpoq "inunnut innarluutilinnut politikki atuuttoq misissorneqassasoq nutaamillu najoqqutassiuunneqassasoq", taannalu ukiut siuliini politikkip pingaarnersiunermit ingerlateqqinneqartuuvoq. Tamatumunnga atatillugu kissaatigineqarpoq saaffissamik ataatsimik tunngaveqarnissaq politikkip ilanngunneqassasoq.

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup tamatuma kingorna inunnut innarluutilinnut politikki atuuttoq misissorlugu aallartippaa, paasineqarporlu inunnut innarluutilinnut politikki annertuumik iluarsagassaasoq. Ilaatigut paasineqarpoq, meeqqat inuusuttullu innarluutilit pingaartillugit qitiutinneqarnissaat inunnut innarluutilinnut inersimasunut sanilliullugit naleqatigiissaarneqarnissaat assut pisariaqartinneqartoq. Tamatuma saniatigut inunnut innarluutilinnut tunngasut annertuumik ineriartorsimapput, massakkut inunnut innarluutilinnut politikki 2017-imeersoq suliarineqarmalli (ilanngussaq 2). Assersuutigalugu 2019-imi nutaamik inunnut innarluutilinnut ikiorsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat atuutsinneqalerpoq, taannalu innarluuteqarnerup suuneranik siammasinnerusumik imaqarpoq inatsisitigullu tunngavissaqarpoq ukiut sisamakkuutaarlugit inunnut innarluutilinnut politikkip nutartertarneqarnissaanut.

Inunnut innarluutilinnut politikkip nutaag

Inunnut innarluutilinnut politikkip siunnersuut (ilanngussaq 1) massakkut inunnut innarluutilinnut politikkip aallaaveqarpoq aamma suliarineqarnerata ingerlanerani isummanik katersukkanik. Siunnersuut taamaalilluni tunngavineqartut assigalugit suliarineqarpoq, sulilu innuttaasunut tamanut kommune najugarissallugu pitsaasuunissaanik, toqqissisimanartuunissaanik pissarsinartuunissaanillu anguniagaqartuuvoq. Tamatuma saniatigut FN-ip inunnut innarluutilinnut isumaqatigiissut tunngavigalugu siunnersuut suliarineqarpoq, isumaqatigiissummi annertunerusumik qulequttat qanoq suliassanut pingaartinneqartunut politikkip anguniakkanut naapertuutsinneqarnissaat itisilernerparput.

Innuttaasut innarluuteqarlutik inuunerat, inuunerup pitsaassusia inuunermilu atugassarititaasut massakkut inunnut innarluutilinnut politikkip qitiutillugit sammeneqarput. Taamaattumik inunnut innarluutilinnut politikkip pingaartillugit suliassaqarfiit inuunermi assigiinngitsunut pingaarnersiorneqartut tallimanut agguataarneqarnissaat toqqarneqarpoq, ukuusunut:

- Meeqqat inuusuttullu inuunerat
- Ulluinnarni inuuneq
- Sunngiffimmi inuuneq
- Ilinniarnermi inuussutissarsiornermilu inuuneq
- Inuunermi ikaarsaarnerit

Suliassaqarfinnik pingaartinneqartunik taamatut agguataarineq innuttaasut akornanni sullinniakkat annerusumik assigiiaartinneqarnissaat suliassaqarfiillu qulakkeerinneqataaffigissavaa, innuttaasut innarluutillit sulinerminni eqqarsaatigineqarnissaat assigiimmiillu pineqarnissaat ilanngunneqassammata. Tamatuma saniatigut kommunip 2023-mi pilersaarusiornermut periusissiaani suliassaqarfiit pingaartinneqartut assigiinnerulissapput.

Maannamut suliap ingerlanera

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu ingerlatsivimmit suliap ingerlanerani Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaq, inunnut innarluutilinnut suliassaqarfik innuttaasullu makku ingerlanneqarnerisigut peqataatinneqartut:

- Inunnut innarluutilinnut tunngasunik maajip ulluisa 4-nni 2023-mi eqqartueqatigiinneq
- Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititami immikkut sammisaqarneq
- Tasiilaq ulloq 24. maaji 2023-mi innuttaasunik ataatsimiititsineq
- Paamiuni innuttaasunik ataatsimiititsineq ulloq 23. agusti 2023
- Nuummi innuttaasunik ataatsimiititsineq ulloq 4. septembari 2023

Siunnersuutip suliarineqarnerani isummat katersukkat aamma aqqissuussinernit eqqarsaatit ilanngullugit suliarineqartut. Innuttaasunik ataatsimiititsinerit nangillugit suliarineqarneranni assersuutigalugu innuttaasut inunnut innarluutilinnut tunngasunik isiginninnerat nalunaarusiarineqarpoq (ilanngussaq 3). Tassani ersersinneqartut, innuttaasut inunnut innarluutilinnut politikkip ilusilersorneqarnerani peqataatinneqarnissaminnik qanoq misiginerat kissaateqarnerallu.

Saniatigullu innuttaasut siunnersuutai inunnut innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarummut nutaamut ilanngunneqassapput atorneqarlutillu inunnut innarluutilinnut ataqatigiissaakkamik suleqatigiiffimmik nutaamik pilersitsinermut atatillugu suleriaasissani.

Ingerlariaqqinnissaq

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamit inunnut innarluutilinnut politikkipissaq tamanut tusarniaaassutigineqarnissaa akuerineqassappat, taava Kommuneqarfik Sermersuup tusarniaanermut nittartagaa Kommuneqarfiga aqqutigalugu tusarniaasoqassaaq. Peqatigitillugulu siunnersuut kommunip iluani ingerlatsivinni allani tusarniaaassutigineqassaaq.

Inunnut innarluutilinnut politikkipissaq kingornatigut imarisaanut, anguniakkanut oqaatsinillu atuinermit tunngatillugu erseqqissarlugu iluarsaanneqassaaq grafinngorlugu inissinneqarluni. Naatsorsuutigineqarpoq inunnut innarluutilinnut politikki inaarutaasumik politikkipikkut suliarineqassasoq 2024-mi upernaakkut.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Inunnut innarluutilinnut politikkip iluarsaanneqarnera aningaasaqarnikkut imaluunniit nukissatigut kinguneqarnaviannigilaq.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq

Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppernarsaatillit

- Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq
- Kommuneqarfik Sermersuumi 2023-mut missingersuutit isumaqatiginninniutigineqarnerat

Ilanngussat

1. Inunntut innarluutilinnut politikikkissatut siunnersuut nutaaq
2. Massakkut inunntut innarluutilinnut politikki
3. Innuttaasut inunntut innarluutilinnut tunngasunik isumaat

Punkt 10: Qinigaaffiup sinneranut politikikkut ataatsimiiffissat

Beslutning

Inassuteqaat akuersissutigineqarpoq.

Bilag

Qinigaaffiup sinneranut politikikkut ataatsimiiffissatut siunnersuutit

Qinigaaffiup sinneranut politikikkut ataatsimiiffissat

Aalajangiiffigisassaq

SagsID: EMN-2023-04389

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivik – kommunaldirektøri Ole Jakobsen / OJAK

Inassuteqaat

Suliffeqarfimmut Kiffartuussiviup Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamat inassuteqaatigaa:

- qinigaaffiup sinneranut politikikkut ataatsimiiffissat akuerineqassasut

Suliassamik saqqummiussineq

Aqutsinermut inatsimmi § 8-mi allaqqavoq "Kommunalbestyrelse aalajangiisassaaq qaqugu sumilu ileqquusumik ataatsimiinnerit ingerlanneqartassanersut. Tamanna kommunimi periaaseq naapertorlugu tamanut tusarliunneqartassaaq ukiut naatsorsuiffiit aallartinneri tamaasa, tamannalu pillugu Naalackersuisut ilisimatinneqassapput."

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititap suleriaasissaani §3-mi aamma allassimasoqarpoq "ataatsimiititap ataatsimiinnissani nammineq aalajangersartassavai".

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititap marlungornikkut nal. 14.00. ataatsimiittarnissaa siunnersuutigineqarpoq. 2024-mi ileqquusumik ataatsimiinnerit arfineq marlut ingerlanneqassapput.

Politikikkut ataatsimiiffissat taamatullu ataatsimiinnerni oqaluuserisassat imaqarniiallu kommunip nittartagaanut tamanut saqqummiunneqassapput. Politikikkut ataatsimiiffissat aamma kommunip allaffeqarfiata immikkoortortaani pissarsiarineqarsinnaassapput.

Qinigaaffiup sinneranut politikikkut ataatsimiiffissat Naalackersuisunut nassiunneqassapput.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Politikikkut ataatsimiinnerit missingersuutini taakkununnga aningaasaliissutigineqartuni aalajangersakkat malillugit ingerlanneqassapput, taakkununnga ilanngullugit angalanerit, akissarsiat, sulisunik atorfissaqartitsinerit ilaalu ilanngullugit.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit oqaaseqaatit

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit oqaaseqaateqartitsisoqanngilaq, Suliffeqarfimmulli Kiffartuussivik ullut ataatsimiiffissat aalajangersarniarneqarnerini peqataatinneqarsimavoq, taamaalilluni naatsorsuutit missingersuutit akuersissutigineqarnissaannut ilaalu ilanngullugit taakku naleqqussarneqarniassammata.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppersaaitallit

- o Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 17. november 2017-imeersoq

Ilanngussaq

1. Qinigaaffiup sinneranut politikikkut ataatsimiiffissatut siunnersuutit

Punkt .: Taasariaqartut allat

Punkt .: Imaqarniliap akuerineqarnera

Beslutning

imaqarniliaq akuersissutigineqarpoq nal. 15:23.